

Set No. 1

Question Booklet No.

00080

15P/253/30

288

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Roll No. (Write the digits in words) .....

Serial No. of OMR Answer Sheet .....

Day and Date .....

(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only blue/black ball-point pen in the space above and on both sides of the Answer Sheet)

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall *except the Admit Card without its envelope.*
3. *A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.*
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space provided above.
5. *On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.*
6. *No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Question Booklet.*
7. *Any change in the aforesaid entries is to be verified by the Invigilator, otherwise it will be taken as unfair means.*
8. *Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.*
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).*
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only OMR Answer Sheet at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 24

[उत्सुकता निदेश हिन्दों में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए हैं।]

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform

15P/253/30

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

15P/253/30

No. of Questions : 150

प्रश्नों की संख्या : 150

Time : 2 Hours

Full Marks : 450

समय : 2 घण्टे

पूर्णाङ्क : 450

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries 3 (Three) marks. **One mark will be deducted for each incorrect answer. Zero** mark will be awarded for each unattempted question.

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न 3 (तीन) अंकों का है। प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा। प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक शून्य होगा।

(2) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर सही उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

01. शिलान्यासः क्रियते

(1) ईशाने (2) आग्नेये (3) नैऋत्ये (4) वायव्ये

02. जैमिनीसूत्रस्य विषयोऽस्ति

(1) वास्तुशास्त्रम् (2) सामुद्रिकम् (3) आयुर्ज्ञानम् (4) योगविज्ञानम्

03. सूर्यस्य रत्नमस्ति

(1) पाणिपथम् (2) वैदूर्यम् (3) मुक्ता (4) पुष्परागः

15P/253/30

04. भास्कराचार्यस्य जन्मशकाब्दः

(1) 1036 (2) 1153 (3) 978 (4) 847

05. पूर्णिमातिथेः स्वामिर्भवति-

(1) गणेशः (2) शिवः (3) चन्द्रः (4) सूर्यः

06. स्थिरसंज्ञक नक्षत्रमस्ति

(1) अश्विनी (2) भरणी (3) कृत्तिका (4) रोहिणी

07. मीनराशेः पूर्वाधे होरा भवति-

(1) सूर्यस्य (2) चन्द्रस्य (3) भौमस्य (4) बुधस्य

08. मीनराशेः तृतीयद्रेष्काणस्य स्वामी भवति-

(1) सूर्यः (2) शनिः (3) राहुः (4) गुरुः

09. मीनराशे अंशत्रय नवमांशो भवति-

(1) सूर्यस्य (2) चन्द्रस्य (3) भौमस्य (4) शनेः

10. कर्कराशेः पञ्चविंशत्यंशस्य नवमांशेशः भवति

(1) बुधः (2) केतुः (3) गुरुः (4) राहुः

11. सत्त्वकारकग्रहोऽस्ति

(1) सूर्यः (2) चन्द्रः (3) कुजः (4) शनिः

12. काव्यशब्देन ग्रहो ज्ञायते
 (1) शनिः (2) शुक्रः (3) गुरुः (4) चन्द्रः
13. आरशब्दवाचको ग्रहः
 (1) सूर्यः (2) चन्द्रः (3) कुजः (4) शनिः
14. बुधस्य स्वरूपमस्ति
 (1) दूर्वाश्यामलः (2) लोहितः (3) श्वेतः (4) गौरपीतः
15. ताम्रवर्णस्य ग्रहो भवति
 (1) शनिः (2) रविः (3) कुजः (4) गुरुः
16. शुक्रस्योपरि कक्षा विद्यते
 (1) रवेः (2) चन्द्रस्य (3) शनेः (4) बुधस्य
17. सर्वेषु कालेषु बलीग्रहः
 (1) सूर्यः (2) बुधः (3) गुरुः (4) शुक्रः
18. नैसर्गिकबले सर्वास्यबली भवति
 (1) चन्द्रः (2) बुधः (3) राहुः (4) शनिः
19. सूर्यघटी (स्पष्टकालः) यन्त्रघटयोः (मध्यमकालयोः) अन्तरमुच्यते
 (1) वेलान्तरम् (2) क्रान्त्यन्तरम् (3) देशान्तरम् (4) अक्षांशान्तरम्

15P/253/30

20. सप्तमभावस्थितौ ग्रहो भवति
(1) मारकः (2) पालकः (3) हारकः (4) कारकः
21. कुजस्य उच्चराशिरस्ति
(1) वृषः (2) मकरः (3) वृश्चिकः (4) सिंहः
22. सूर्यस्य भाग्योदवर्षम्
(1) 11 वर्षम् (2) 21 वर्षम् (3) 22 वर्षम् (4) 36 वर्षम्
23. नपुंसकग्रहोऽस्ति
(1) चन्द्रः (2) सूर्यः (3) शनिः (4) गुरुः
24. जयासंज्ञकतिथिरस्ति
(1) पूर्णिमा (2) अमावस्या (3) सप्तमी (4) तृतीया
25. सूर्याष्टकवर्गाङ्काः सन्ति
(1) 48 (2) 51 (3) 67 (4) 93
26. त्रिपताकीचक्रेण ज्ञायते
(1) गृहारिष्टम् (2) बालरिष्टम् (3) धनारिष्टम् (4) विद्यारिष्टम्
27. शुक्रस्य मित्रमस्ति
(1) शनिः (2) सूर्यः (3) कुजः (4) गुरुः

28. कतिविधकालमानानि सन्ति?
 (1) 8 (2) 9 (3) 12 (4) 10
29. योगिनीदशाविचारः क्रियते
 (1) पुष्यतः (2) कृत्तिकातः (3) अश्विनीतः (4) श्रवणतः
30. वृश्चिकराशेः स्वाधी अस्ति
 (1) सूर्यः (2) चन्द्रः (3) कुजः (4) बुधः
31. त्रिकोणदृष्टिः भवति
 (1) सूर्यस्य (2) चन्द्रस्य (3) कुजस्य (4) बुधस्य
32. सूर्यस्य घातुरास्ति
 (1) रक्तम् (2) शुक्रः (3) अस्थि (4) स्नायुः
33. चन्द्रस्य निवासः अस्ति
 (1) क्रीडास्थानम् (2) जलाशयः (3) अग्निस्थानम् (4) मन्दिरम्
34. राशिद्विभाग उच्यते
 (1) द्वेषकाणः (2) होरा (3) नवांशः (4) सप्तमांशः
35. पुत्रविचारः कस्मात् भावात् क्रियते?
 (1) 1 (2) 3 (3) 5 (4) 7

15P/253/30

36. धरतीपुत्रः कः मन्यते?

- (1) चन्द्रः (2) कुजः (3) सूर्यः (4) बुधः

37. चन्द्रस्य वर्णः कः?

- (1) ब्राह्मणः (2) क्षत्रियः (3) वैश्यः (4) शूद्रः

38. वर्गाक्षरीत्या 'क ख ग' इत्वस्य संख्या भवति-

- (1) 123 (2) 212 (3) 321 (4) 124

34. आग्नेयदिक्पतिरस्ति-

- (1) राहुः (2) कुजः (3) शुक्रः (4) गुरुः

40. निरृतिपदेन ज्ञायते-

- (1) शतभिषा (2) मूलम् (3) मृगः (4) पुनर्वसुः

41. सर्वदिग्गमननक्षत्रमस्ति-

- (1) श्रवणम् (2) रोहिणी (3) पुनर्वसुः (4) रेवती

42. मंगलदोषः संजायते-

- (1) कुजे सुखे (2) कुजे भाग्ये (3) आस्थे कुजे (4) कुजे धनस्थे

43. अभुक्तामूलसंज्ञा भवति-

- (1) हस्तस्य (2) उत्तरभाद्रस्य (3) कृत्तिकायाः (4) ज्येष्ठान्त्यस्य

44. कृष्णचतुर्दश्या उत्तराद्धे करणं भवति-

- (1) तैत्तिलः (2) शकुनिः (3) बालवः (4) नागः

45. अमावस्यायाः स्वामी वर्तते

- (1) पितरः (2) भगः (3) यमः (4) ब्रह्मा

46. अष्टमे दीर्घाचुःकारको भवति-

- (1) शुक्रः (2) शनिः (3) कुजः (4) बुधः

47. इष्टकाले जन्मर्क्षस्य व्यतीतमानमुच्यते-

- (1) भभानम् (2) भभोग्यम् (3) भयातम् (4) भभोगः

48. कतिविधा ग्रहगतयः?

- (1) 8 (2) 5 (3) 7 (4) 2

49. एकायने ऋतवो भवन्ति-

- (1) पञ्च (2) त्रयः (3) षट् (4) चत्वारः

50. सूर्यस्य मित्रमस्ति-

- (1) गुरुः (2) शनिः (3) शुक्रः (4) बुधः

51. विक्रमसंवत्सररम्भो भवति-

- (1) पीषे (2) फाल्गुने (3) चैत्रे (4) मार्गे

15P/253/30

52. पूर्वदिक्पतिः विद्यते-

(1) सिंहः

(2) तुला

(3) कर्कः

(4) कन्या

53. नक्षत्रेषु चरणाः भवन्ति-

(1) 58

(2) 36

(3) 108

(4) 48

54. गुरुः उच्चं वर्तते-

(1) कर्क

(2) मीने

(3) मकरे

(4) मेषे

55. शुक्रस्य मूलत्रिकोणमस्ति-

(1) तुला

(2) मकरः

(3) मीनः

(4) वृषः

56. ज्योतिषस्य स्कन्धाः सन्ति-

(1) 7

(2) 9

(3) 3

(4) 5

57. जैमिनीसूत्रे अध्यायाः सन्ति-

(1) 2

(2) 4

(3) 6

(4) 10

58. मेघराशेर्वर्णः भवति-

(1) श्वेतः

(2) कृष्णः

(3) रक्तः

(4) पीतः

59. देवविचारो विधीयते-

(1) सहजात्

(2) लग्नात्

(3) षड्विंशत्

(4) नवमात्

60. चरराशिर्विद्यते-
- (1) मेषः (2) वृषः (3) मिथुनम् (4) मीनः
61. द्विस्वभावराशिर्विद्यते-
- (1) वृश्चिकः (2) धनुः (3) तुला (4) मकरः
62. बुधस्य राशिर्विद्यते-
- (1) मेषः (2) वृषः (3) मिथुनम् (4) कर्कः
63. भोजराजस्य कालोऽस्ति शकाब्दः-
- (1) 682 (2) 561 (3) 964 (4) 1105
64. विप्राधीशां वर्तते-
- (1) शुक्रः (2) शनिः (3) चन्द्रः (4) बुधः
65. पश्चिमायां ग्रहो बली भवति-
- (1) सूर्यः (2) चन्द्रः (3) शनिः (4) कुजः
66. वरकन्ययोरश्विनीनक्षत्रे गुणयोगमानं भवति-
- (1) 24 (2) 26 (3) 28 (4) 36
67. केतुपताकिदशायां सूर्यस्यान्तर्दशादिनां भवन्ति-
- (1) 20 (2) 21 (3) 60 (4) 30

15P/253/30

68. गण्यग्रहणं भवति-
(1) आरम्भे (2) तिथ्यादी (3) तिथि मध्ये (4) तिथ्यन्ते
69. प्रवहनामकोऽस्ति
(1) तारा (2) नदी (3) रश्मिः (4) वयुः
70. योजने क्रोशाः भवन्ति-
(1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 10
71. चान्द्रमासो भवति .
(1) ऋतुमध्ये (2) पक्षमध्ये (3) संक्रमणमध्ये (4) अमान्तमध्ये
72. असौम्यराशिः विद्यते-
(1) मेषः (2) वृषः (3) कर्कः (4) कन्या
73. पापयुतश्चन्द्रः शुक्रसहितः धनस्थः करोति-
(1) नेत्रहीनम् (2) धनहीनम् (3) द्रव्यहीनम् (4) बलहीनम्
74. कर्कटाधिपतिरुच्यते-
(1) सूर्यः (2) चन्द्रः (3) बुधः (4) गुरुः
75. "उपदे" इत्यनेन ज्ञायते-
(1) काशी (2) भाथुरम् (3) मिथिला (4) नैमिषम्

76. शुक्रस्य शत्रुरस्ति-
- (1) गुरुः (2) शनिः (3) कुजः (4) चन्द्रः
77. विशाखानक्षत्रस्य राशिर्विद्यते-
- (1) तुला (2) धनुः (3) सिंहः (4) मिथुनम्
78. षष्मासात्मकं दिनं भवति-
- (1) देवानाम् (2) पितृणाम् (3) ऋषीणाम् (4) नराणाम्
79. बुधो बली भवति-
- (1) रात्रौ (2) दिने (3) सन्ध्यायाम् (4) सर्वदा
80. अन्तकस्य नक्षत्रमस्ति-
- (1) अश्विनी (2) भरणी (3) मघा (4) मूलम्
81. एकस्मिन् राशौ कला भवन्ति-
- (1) 1200 (2) 1400 (3) 1600 (4) 1800
82. गारुत्मकं रत्नं विद्यते-
- (1) बुधस्य (2) गुरोः (3) शनेः (4) सूर्यस्य
83. योगिनीदशानुसारं आर्द्रानक्षत्रे दशा भवति-
- (1) पिंगलायाः (2) मंगलायाः (3) ध्रामर्याः (4) सिद्धायाः

15P/253/30

84. विंशोपरीदशा केन मूलेन सम्बद्धा वर्तते?
(1) नक्षत्रक्रमेण (मूलेन) (2) तिथिक्रमेण (मूलेन)
(3) वाचक्रमेण (मूलेन) (4) हाराक्रमेण (मूलेन)
85. पञ्चसिद्धान्तिका-ग्रन्थः केन प्रथितः?
(1) पराशरेण (2) नारदेन (3) वराहेण (4) लल्लेन
86. हाराप्रमाणं किमस्ति?
(1) 10° (2) 20° (3) 15° (4) 5°
87. द्वादशांशस्य प्रमाणं किम्?
(1) $2^\circ - 30'$ (2) $3^\circ - 40'$ (3) $4^\circ - 20'$ (4) 5°
88. द्रेष्काणस्य भोगांशाः कियन्मिताः सन्ति?
(1) 9° (2) 10° (3) 12° (4) 15°
89. नैसर्गिकमित्रविचारे शनेः सूर्यः कः वर्तते?
(1) शत्रुः (2) मित्रम् (3) अधिशत्रुः (4) समः
90. त्रिकोणे कः ग्रहः पूर्णदृष्ट्या पश्यति?
(1) सूर्यः (2) शनिः (3) मङ्गलः (4) गुरुः
91. स्थिरराशिषु कः नवांशः वर्गोत्तमः कथ्यते?
(1) प्रथमः (2) पञ्चमः (3) सप्तमः (4) नवमः

92. कदा (समग्रपृथिव्यां 66.5° अक्षांशयावत्) दिनरात्रिमाने समाने भवतः?
 (1) उत्तरायणे (2) दक्षिणायने (3) विषुवद्विषुसे (4) निरयणमेषादौ
93. लघुजातकं केन निर्मितम्?
 (1) गणेशेन (2) वराहमिहिरेण (3) कल्याणवर्मणा (4) बल्लालसेनेन
94. समस्तराशिचक्रे कियन्मिताः नवांशाः सन्ति?
 (1) 90 (2) 108 (3) 110 (4) 120
95. ताजिकग्रन्थस्य संस्कृतभाषाया अनुवादः केन कृतः?
 (1) श्रीपतिना (2) गणेशेन (3) नीलकण्ठेन (4) रामाचार्येण
96. कः ग्रहः भवत्यात्माकारकः?
 (1) सर्वास्पाशः (2) स्वोच्चस्थः (3) सर्वाधिकशः (4) मूलत्रिकोणस्थः
97. कः ग्रहः 4, 7, 8 स्थानेषु पूर्णं पश्यति?
 (1) बुधः (2) गुरुः (3) शनिः (4) मङ्गलः
98. कस्य मतेन सूर्याः प्रथमः प्रवर्तकः?
 (1) काश्यपस्य (2) नारदस्य (3) गर्गस्य (4) पाराशरस्य
99. कल्याणवर्मणा कः ग्रन्थः प्रीथितः?
 (1) जातकाभरणम् (2) सूर्यसिद्धान्तः (3) जातकपारिजातः (4) सारावली

15P/253/30

100. 1, 4, 7, 10 भावानां का विशेषसंज्ञा मन्यते?

- (1) त्रिकोणम् (2) केन्द्रम् (3) पणफरः (4) आपोक्तिम्

101. भाग्यभावः लग्नात् कः भावः?

- (1) चतुर्थः (2) पञ्चमः (3) नवमः (4) एकादशः

102. लग्नात् चतुर्थभावस्य का संज्ञा?

- (1) धनभावः (2) सुखभावः (3) व्ययभावः (4) पुत्रभावः

103. कृत्तिकाचारः कस्मात् भावात् क्रियते?

- (1) लग्नात् (2) चतुर्थात् (3) सप्तमात् (4) दशमात्

104. बृहत्संहिता केन रचिता?

- (1) वराहेण (2) नारदेन (3) रामाचार्येण (4) श्रीपतिना

105. पञ्चस्वराग्रन्थः केन रचितः?

- (1) नरपतिना (2) प्रजापतिदाशेन (3) आर्यभटेन (4) मन्वाचार्येण

106. पृष्ठोदयराशिरस्ति-

- (1) मिथुनम् (2) कर्कः (3) सिंहः (4) कन्या

107. शीघ्रोदयराशिरस्ति-

- (1) कर्कः (2) धनुः (3) मकरः (4) कुम्भः

108. उभयोदयरशिरस्ति-

- (1) सिंहः (2) कन्या (3) मीनः (4) वृश्चिकः

109. रात्रिवली अस्ति-

- (1) कर्कः (2) सिंहः (3) कन्या (4) तुला

110. दिनवली अस्ति-

- (1) कुम्भः (2) मेषः (3) मिथुनम् (4) धनुः

111. कुम्भस्य स्वामी अस्ति-

- (1) सूर्यः (2) शुक्रः (3) शनिः (4) गुरुः

112. नीलवर्णः भवति-

- (1) तुला (2) वृश्चिकः (3) धनुः (4) मकरः

113. चतुष्पदः भवति-

- (1) मेषः (2) कन्या (3) मिथुनम् (4) धनुः

114. चन्द्रस्य मूलत्रिकोणराशिः भवति-

- (1) मेषः (2) वृषः (3) मिथुनम् (4) कुम्भः

115. बुधस्य उच्चराशिः अस्ति-

- (1) वृषः (2) मिथुनम् (3) कन्या (4) तुला

15P/253/30

116. शुक्रस्य नीचराशिगस्ति

(1) कन्या

(2) तुला

(3) वृषः

(4) मीनः

117. कस्य भावस्य मृत्युसंज्ञा विद्यते?

(1) 4

(2) 6

(3) 8

(4) 12

118. भवशब्दः कस्य भावस्य द्योतकः?

(1) 11

(2) 12

(3) 4

(4) 1

119. 2, 5, 8, 11 भावानां का समवेतसंज्ञा?

(1) कण्टकम्

(2) आपोविलम्

(3) पणफरः

(4) केन्द्रम्

120. उपसंचयसंज्ञा भवति-

(1) 3, 11, 6, 10

(2) 1, 4, 7, 10

(3) 9, 5

(4) 12, 6, 9, 3

121. सूर्यस्योच्चं कुत्र वर्तते?

(1) मेषे

(2) मीने

(3) मिथुने

(4) सिंहे

122. नीचादुच्चस्यान्तरं किं भवति?

(1) 90°

(2) 100°

(3) 180°

(4) 360°

123. शनः मूलत्रिकोणं कुत्र मन्यते?

(1) वृश्चिके

(2) सिंहे

(3) मीने

(4) कुम्भे

124. चन्द्रस्यात्मजः कः मन्यते?

- (1) सद्गुः (2) बुधः (3) शनिः (4) भूमिः

125. कियन्मितानि चरकरणानि सन्ति?

- (1) 2 (2) 7 (3) 11 (4) 15

126. कियन्मि तानि करणानि सन्ति?

- (1) 4 (2) 7 (3) 11 (4) 15

127. विन्ध्याद्दक्षिणे का दशा मुख्या?

- (1) अष्टौत्तरी (2) विंशोत्तरी (3) चरदशा (4) योगिनी

128. योगानिः सन्ति-

- (1) 12 (2) 27 (3) 36 (4) 50

129. संवत्सराः सन्ति-

- (1) 12 (2) 27 (3) 36 (4) 60

130. अग्रजादीनां विचारः कस्मात् भावात् क्रियते?

- (1) 1 (2) 3 (3) 5 (4) 11

131. केन कालप्रमाणेन दशमलग्नं साध्यते?

- (1) नतकालेन (2) नाक्षत्रकालेन (3) उन्नतकालेन (4) इष्टकालेन

15P/253/30

132. सूर्योदयकालं लग्नप्रमाणं किं भवति?

- (1) सूर्यसमम् (2) सूर्यः + 3 राशयः (3) सूर्यः + 6 राशयः (4) सूर्यः + 8 राशयः

133. मकरस्याधिपतिः कः ग्रहः?

- (1) सूर्यः (2) चन्द्रः (3) शनिः (4) गुरुः

134. बुधः कदा बली भवति?

- (1) दिवसे (2) रात्रौ (3) सन्ध्यायाम् (4) सर्वदा

135. राशिप्रमाणं किमस्ति?

- (1) 15° (2) 30° (3) 45° (4) 60°

136. समराशिषु कस्य होरा प्रथमा भवति?

- (1) गुरोः (2) शनेः (3) सूर्यस्य (4) चन्द्रस्य

137. शकवर्षस्य ग्रहणं केन प्रमाणेन क्रियते?

- (1) सौरवर्ष प्रमाणेन (2) चान्द्रेण (3) सावनेन (4) नाक्षत्रेण

138. प्रतिनक्षत्रं कियन्तः चरणाः सन्ति?

- (1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 10

139. हंसस्वरचारः कुत्र विद्यते?

- (1) मुहूर्ते (2) सामुद्रिके (3) स्वरशास्त्रे (4) प्रश्नशास्त्रे

140. वृषचक्रं कुत्र विचार्यते?
- (1) बुधे (2) थाक्रावाम् (3) गृहारम्भे (4) गृहप्रवेशे
141. वास्तुविद्या ज्योतिषस्य केन स्कन्धेन सम्बद्धा?
- (1) स्वरेण (2) संहितया (3) सिद्धान्तेन (4) होरया
142. एकस्मिन् सौरवर्षे ऋतवः कियन्तः सन्ति भारते?
- (1) 3 (2) 6 (3) 8 (4) 2
143. रोहिणीनक्षत्रस्य कः स्वामी?
- (1) चन्द्रः (2) रुद्रः (3) यमः (4) वरुणः
144. पूर्णातिथिसंज्ञा क्वासां तिथीनामस्ति?
- (1) 1, 6, 11 (2) 2, 7, 12 (3) 4, 9, 14 (4) 5, 10, 15
145. नन्दतिथिसंज्ञा क्वासां तिथीनामस्ति?
- (1) 1, 6, 11 (2) 2, 7, 12 (3) 4, 9, 14 (4) 5, 10, 15
146. रिक्तातिथिसंज्ञा क्वासां तिथीनामस्ति?
- (1) 1, 6, 11 (2) 2, 7, 12 (3) 4, 9, 14 (4) 5, 10, 15
147. मुहूर्तचिन्तामणिसन्धः कः रचितवान्?
- (1) मस्लारिः (2) रामाचार्यः (3) नारायणः (4) नारदः

15P/253/30

148. विशोत्तरीदशाप्रमाणेन गुरोः दशावर्षे किमस्ति?

- (1) 11 (2) 16 (3) 8 (4) 18

149. स्वरविधायां मूलस्वरः कियन्मिताः सन्ति?

- (1) 3 (2) 7 (3) 11 (4) 9

150. विशोत्तरीदशा कस्मान्नक्षत्रात् गण्यते?

- (1) अश्विनीतः (2) श्रवणतः (3) मृगशिरातः (4) कृत्तिकातः

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 10 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।
2. परीक्षा भवन में लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त, लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।
3. उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।
4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।
5. उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।
6. ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या को प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।
7. उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।
8. प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित संक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।
9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।
10. ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित संक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।
11. रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करें।
12. परीक्षा के उपरान्त केवल ओ एम आर उत्तर-पत्र परीक्षा भवन में जमा कर दें।
13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।
14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का/की, भागी होगा/होगी।

